

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 1531/2024
25.06.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Драгане Маринковић, председника већа, Зорице Булајић и Ирене Вуковић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ... – ..., кога заступа пуномоћник Нинослав Мајачић, адвокат из ..., против туженог ЈКП за јавне гараже и паркиралишта „Паркинг сервис“ Београд, кога заступа пуномоћник Горан Атанасковић, адвокат из ..., ради поништаја решења, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2180/23 од 07.12.2023. године, у седници одржаној 25.06.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж1 2180/23 од 07.12.2023. године.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог за накнаду трошкова одговора на ревизију.

Образложење

Пресудом Другог основног суда у Београду П1 389/22 од 01.02.2023. године, ставом првим изреке, одбијен је тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се утврди да је незаконито решење туженог број ... од 04.07.2019. године, којим је тужиоцу отказан уговор о раду број ... од 27.09.2007. године и тужени обавезе да тужиоца врати на рад, као неоснован. Ставом другим изреке, тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове парничног поступка у износу од 25.000,00 динара. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова првостепеног поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 2180/23 од 07.12.2023. године, ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда. Ставом другим изреке, одбијен је захтев тужиоца за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужени је подено одговор на ревизију тужиоца са захтевом за накнаду трошкова.

Врховни суд је испитао побијану пресуду на основу члана 408. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11 ... 18/20 и 10/23 – други закон) и утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је засновао радни однос код туженог на неодређено време уговором о раду од 27.09.2007. године, на радном месту ..., при чему је анексом од 19.10.2018. године, распоређен на радно место ... у Служби за ... у складу са Колективним уговором туженог. Решењем о изрицању мере опомене са најавом отказа број ... од 07.06.2018. године, тужиоцу је изречена мера опомене са најавом отказа, јер је својом кривицом учинио повреду радне обавезе неизвршавања, неблаговременог, несавесног и немарног извршавања послова на тај начин што је у периоду од 08.02. до 28.02.2018. године, начинио мањак од укупно 11.000,00 динара, при чему није оспорио тако утврђено чињенично стање уз сагласност да мањак надокнади послодавцу. Упозорењем од 21.06.2019. године, тужилац је упозорен на постојање разлога за отказ уговора о раду због неблаговременог, несавесног и немарног извршавања, односно неизвршавања радних обавеза, тако што је после завршетка рада и извршених примопредаја смена на посебном паркиралишту „...“ у периоду од 02.04. до 30.04.2019. године, пропустио да обезбеди новац од пазара за који је лично одговоран до момента преузимања истог од стране овлашћеног лица које посредује у предаји сигурносних кеса, а што је имало за последицу настанак мањка у пазарима у укупном износу од 61.700,00 динара, као и повреду радне обавезе неовлашћене послуге средстава, с обзиром да је наведени износ тужилац задржао за себе са детаљним описом хронологије догађаја у образложењу упозорења. Тужилац се изјаснио на упозорење 03.07.2019. године, не спорећи извршене радње које су му стављене на терет, али наводећи да није био свестан својих радњи и последица пошто болује од депресивно параноидне декомпензације што се утврђује из извештај неуропсихијатра, те да се од наведеног обољења лечи од 2015. године и да је лечење настављено код психотерапеута. Оспореним решењем туженог број ... од 04.07.2019. године, тужиоцу је отказан уговор о раду број ... од 27.09.2007. године на основу члана 179. став 2. тачка 5 Закона о раду и члана 10. Уговора о раду утврђена чланом 7. Анекса 14 од 19.10.2018. године Из налаза и мишљења судског вештака од 06.11.2019. године др Зорана Ђурића, утврђено је да тужилац болује од депресије тешког степена да је тужилац лечен зависник који и даље злоупотребљава ПАС увек када нема решење за своје емоционалне нестабилности и животне невоље. Тужилац је у време извршења повреде радне обавезе био у депресивној параноидној декомпензацији те је у том стању његова способност да схвати значај својих дела и управља поступцима била битно смањена. Из налаза и мишљења судског вештака неуропсихијатра др Цветина Урошевића од 26.02.2021. године, утврђено је да тужилац болује од претходно наведених обољења, да је зависник који и данас злоупотребљава ПАС увек када нема решење за своју емоционалну нестабилност и животне невоље – повремено. У априлу месецу 2019. године, тужилац је узимао марихуану и алкохол и био је у нестабилном стању које је узроковано психомоторним немиром који се сматра психичким обољењем што је све стање које га отуђује од реалности и чини неподобним да схвати значај свог дела и управља својим поступцима. Способност тужиоца у време извршења повреде радне обавезе да схвати значај свог дела и управља поступцима била је битно

смањена. Тужилац није редовно користио своју терапију и лечење тужиоца у року краћем од месец дана није могло битно умањити његово здравствено стање. Судски вештак неуропсихијатар Зоран Ђурић је саслушан у поступку пред другостепеним судом изјавио да је тужиочево понашање последица његове структуре личности и поремећаја који су утврђени током лечења, а огледају се у томе што тужилац у свакој стресној ситуацији коју не може да реши прибегава или употребљава психоактивне супстанце или уколико није у могућности осећа се дезоријентисано, без могућности да нађе решење за ту ситуацију. У таквим ситуацијама његово спихичко стање је такво да не може правилно да расуђује и схвати значај последица својих радњи и тражи олакшање за своју несређеност и напетост. Тужилац није наркоман већ особа која злоупотребљава супстанце да би смањео своју неређеност и напетост, а не зависи од њих. Тужилац је психолабилна личност што значи да лако губи равнотежу, а тај губитак испољава у виду анксиозности, депресивност и психомоторног стања или стања душевне поремећености. У таквим стањима не може да среди мисли нити да одржава пажњу, не може да се сврсисходно понаша у тим животним приликама. У време извршења повреде радне обавезе био је у стању битно смањене урачунљивости, а та његова стања се превазилазе узимањем медикамената и терапијом са терапеутом.

Наведено чињенично стање другостепени суд је утврдио након што је отворио расправу на основу члана 383. став 4. ЗПП, оценио изведене доказе у смислу члана 8. тог закона и закључио да се тужилац довео у стање битно смањене урачунљивости, које не искључује тужиочеву кривицу за учињену повреду радне обавезе, јер стање битно смањене урачунљивости не искључује свест о последицама сопственог поступања, при чему тужилац није зависник од психоактивних супстанци, већ особа која злоупотребљава супстанце да би смањео своју несређеност и напетост. Тужиочево понашање је последица његове структуре личности и психичких поремећаја који се превазилазе медикаментима и психотерапијом. Оспорено решење донето је у процедури прописаној чланом 180. Закона о раду и роковима прописаним у члану 174. тог закона, при чему тужилац није оспоравао да је извршио повреду радне обавезе која му је стављена на терет, па је оспорено решење законито. Зато је другостепени суд одбио жалбу тужиоца као неосновану и потврдио првостепену пресуду.

Према члану 179. став 2. тачка 5. Закона о раду, послодавац може да откаже уговор о раду запосленом који својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако учини другу повреду радне обавезе утврђену општим актом, односно уговором о раду. Анексом 14 уговора о раду у члану 7. предвиђено је да је запослени дужан да извршава своје радне обавезе и да је одговоран послодавцу уколико својом кривицом учини повреду радне обавезе и то ако не извршава, неблаговремено, несавесно и немарно извршава своје послове (став 1.) и због проневере, крађе или неовлашћене послуге средстава за рад односно новца предузећа или покушаја истог (став 8.).

Полазећи од наведеног, а имајући у виду утврђено чињенично стање, правилно су нижестепени судови применили материјално право када су тужбени захтев тужиоца да се утврди да је оспорено решење о отказу уговора о раду незаконито и захтев за враћање на рад, одбили као неоснован.

Супротно наводима ревизије тужиоца, нижестепени судови су правилно закључили да битно смањена урачунљивост не искључује кривицу за извршену повреду радне обавезе, јер битно смањена урачунљивост постоји када је способност

учиниоца да схвати значај свог дела или да управља својим поступцима била битно смањена, али се не ради о одсуству моћи одлучивања или расуђивања, јер код битно смањене урачунљивости оне постоје, при чему је другостепени суд на основу додатног изјашњења судског вештака неуропсихијатра др Зорана Ђурића утврдио да тужилац није зависник од психоактивних супстанци већ да исте злоупотребљава да би смањео своју несређеност и напетост, али не зависи од њих. Тужiocево понашање је последица његове структуре личности и психичких поремећаја, али су то стања која се превазилазе лековима и психотерапијом. Зато су као неосновани оцењени сви ревизијски наводи тужiocа о погрешној примени материјалног права, при чему наводи ревизије да је другостепени суд занемарио околност да тужилац није радно способан немају упоришта у утврђеном чињеничном стању. Тужiocу је пре доношења решења о отказу уговора о раду достављено упозорење о постојању разлога за отказ уговора о раду, на које се тужилац изјаснио не спорећи извршене радње које образују отказни разлог, па како је тужiocу и раније решењем туженог од 07.06.2018. године, изречена мера опомене са најавом отказа због учињене повреде радне обавезе, то је правилан закључак другостепеног суда да је оспорено решење законито.

Имајући у виду да се наводима ревизије не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде, Врховни суд је на основу члана 414. став 1. ЗПП одлучио као у изреци.

Захтев туженог за накнаду трошкова ревизијског поступка поводом одговора на ревизију је одбијен јер трошкови састава одговора на ревизију не представљају оне трошкове који су у овом случају били потребни за вођење парнице у смислу члана 154. став 1. ЗПП.

**Председник већа – судија
Драгана Маринковић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић